

KÁRPÁTALJAI KULTÚRKRÓNIKA

(2020. SZEPTEMBER, OKTÓBER)

ELISMERÉSEK

* **Áder János**, Magyarország köztársasági elnöke *Magyar Arany Érdemkereszttel* tüntette ki **Kovács Gézá**t, a TV21 Ungvár kereskedelmi televízió főszerkesztőjét, az MTVA kárpátaljai tudósítóját.

* A Beregszászi Városi Tanács nevében **Babják Zoltán** polgármester a könyvtárak országos napja alkalmából díszoklevéllel tüntette ki **Csernij Olgát**, a Beregszászi Városi Könyvtár megbízott igazgatóját.

* *Ungvár díszpolgára* lett **Tetyana Literáti**, Ukrajna érdemes újságírója, aki az Ungvár történetéről írt cikkeiről, valamint az *Elvesztett Ungvár* sorozatban – Budapesten magyarul is – megjelent helytörténeti könyveiről ismert.

* A Balatonfüreden megrendezett Salvatore Quasimodo költőversenyen a zsűri elismerő oklevelében részesült **Finta Éva** költő.

* **Latorcai Csaba**, az Emberi Erőforrások Minisztériumának

közigazgatási államtitkára a köztársasági elnök megbízásából *Magyar Arany Érdemkereszt* kitüntetést adott át a beregszászi születésű **Varga József** színművésznek, a Nemzeti Színház tagjának Budapesten.

* Az Egyetemes Béke Szövetség a *Béke Nagykövete* címet adományozta a szürtei születésű **Bernáth Ferenc** gitárművésznek október 17-én Budapesten.

* A Szervátiusz Alapítvány kuratóriuma idén a Tiszapéterfalván élő és alkotó **Homoki Gábor** kárpátaljai festőművésznek ítélte oda a *Szervátiusz Jenő-díjat*.

* **Dr. Nagy Natália** nyelvész, az Ungvári Nemzeti Egyetem Ukrán-Magyar Oktatási-Tudományos Intézet Magyar Filológiai Tanszékének docense október 6-án a budapesti Batthyány örökmécsesnél tartott megemlékezésen átvehette a Magyar Batthyány Alapítvány által meghirdetett *Gróf Zichy Antónia-díjat*.

FONTOSABB ESEMÉNYEK, RENDEZVÉNYEK

SZEPTEMBER

* A Kárpátaljai Szövetség a balatonföldvári Riviéra Park Hotelben tartotta hagyományos őszi találkozóját. A rendezvénysorozatot **Benza György** elnök nyitotta meg. Többek között felavatták **Schober Ottó** emlékpadját. *Pillanatfelvétel a kárpátaljai magyarságról a társadalom-földrajzi kutatások tükrében* címmel **Kovály Katalin** tartott előadást. Ezt követően *Kisebbségben Kárpátalján* címmel **Hajduk Márta** rendező filmjét vetítették le. A találkozó fő eseménye *A kárpátaljai magyarság kilátásai az ukrajnai helyzetű válságok előestéjén és az erre hatást gyakorló belpolitikai, nemzetközi politikai és gazdasági tényezők* című panelbeszélgetés volt. **Dupka György** történész, író előadása után a témában kifejtette véleményét **Baranyi Tamás Péter**, **Kosztur András** és **Veres Márton**. A beszélgetés moderátora **Seremet Sándor** történész volt. A rendezvény alkalmat nyújtott arra, hogy a napokban megjelent kiadványok szerzői bemutassák azokat: **Botlik József** történész *Nemzetünket szolgálták*, **Ortutay Mária** *A szeretet ereje*,

illetve **Dupka György** és **Kovács Sándor** a Kárpátaljai Szövetség támogatásával készült *Kárpátalja szovjet terrorjának emléktérképét* mutatták be.

* A beregszászi **Veres Ágota** jeles képzőművész táblaképeivel teret hódít Odesszában is. A *Zöld Napló* (Zelenij Scsodennik) elnevezésű önálló tárlata az NT-Art kortárs galériában nyílt meg, és egy hónapig látogatható.

* Kállósemjénben 2020-ban *A mi családunk* címmel a Pro Arte – Munkács civil szervezet nemzetközi szobrásztábort szervezett. Résztvevő művészek: **Rea Marmentini** Spanyolországból, **Nedim Hadzi Ahmetovic Mafa** Szerbiából, **Rudo Hofer** Szlovákiából, **Matl Árpád** Ukrajnából, **Rostás Beáta** DLA, **Nyári Zsolt** DLA, **Markolt Sebestyén**, **Miklya Gábor** Magyarországról. Szakmai szervezők: **Matl Péter** és **Matl Árpád**. Ezúttal három acél- és öt kőszobor készült el két hét alatt. A műveket Szabolcs-Szatmár-Bereg megye falvai kapták, valamint egyet Fancsal község. Ezek a községek vállalták, hogy tereprendeztet helyeken állítják majd fel a szobrokat.

* **Pólin Lénárd**, az Egán Ede Szakképzési Centrum Tiszapéterfalvai Szakképzési Központjának igazgatója és **Balogh Ágnes** salánki tiszteletes asszony szervezésében a salánki református parókia gyü-

lekezeti termében **Csornyij Dávid** kortárs kárpátaljai magyar költő tartott rendhagyó irodalomórát, végigkalauzolja hallgatóit a kárpátaljai magyar irodalom történetén a kezdetektől napjainkig.

* Sikeresen lezajlott a Debreceni Könyvhét, amelynek házigazdája a Kárpátia Könyvesház volt. Az Intermix Kiadót **Szöllősy Tibor** író képviselte *Álmait az ember...* című kispróza-gyűjteményével. Összességében hat kárpátaljai író (**Dupka György, Kovács Eleonóra, Kótyuk Erzsébet, Marcsák Gergely, Szöllősy Tibor, Zselicki József**) új könyve került bemutatásra. A járvány lecsengését követően lehetőség lesz a Kárpátalja Házzal (Kisvárdra) együttműködve újabb könyvbemutatók, szerzői délutánok megrendezése.

* **Balog Sándor** egyéni kiállításának megnyitójára került sor az ungvári Néprajzi és Népi Építészeti Múzeum kiállítótermében. A 60 táblaképből álló tárlatot **Vaszil Kocan** igazgató nyitotta meg. A művészt Magyarország Ungvári Főkonzulátusa képviselőjében üdvözölte **Albertné Simon Andrea** konzul-asszony, **Fuchs Andrea**, a MÉKK Munkácsy Mihály Képzőművészeti Egyesületének titkára, **Szergij Gluscsuk** ungvári festőművész.

* A Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége (MÉKK) az

Intermix Kiadó Kárpátaljai Magyar Könyvek sorozatából összeállított kiskönyvtárat adott át a Beregszászban felépült Ortutay Elemér Görögkatolikus Központ könyvtárának. Az intézmény igazgatója, **Marosi István** atya, egyháztörténész társaságában **Dupka György**, a MÉKK elnöke megtekintette az unikális könyv- és kéziratgyűjteményt. Megállapodtak egy 18 táblaképből álló *Idővándor* című tematikus kiállítás megrendezéséről, és az író-olvasó találkozók rendszeres lebonyolításáról.

* *Alkalmazott művészet. A Vereckei-szorosról a Kállay kúriáig* címmel tartott előadást **Matl Péter** munkácsi szobrászművész a beregszászi Ortutay Elemér Görögkatolikus Központban. Igyekezett a hallgatóságot bevezetni az alkotás menetébe, a művész gondolatvilágába. Mesélt az alkotótáborokról, amelyeket 1998-tól szervez Kárpátalján.

* A Gulág- és Gupvi kutatók Nemzetközi Társasága Budapesten megtartotta soros összejövetelét. Kárpátaljáról online felületen **Bimba Brigitta** és **Dupka György** Gulág-Gupvi kutató vett részt az ülés munkájában.

* Az idei ünnepi könyvhétre az Intermix Kiadó gondozásában a Kárpátaljai Magyar Könyvek sorozatban megjelent újabb kiadványokat adományként adta át

Dupka György, a MÉKK elnöke a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet könyvtárának (**Szabó Tibor** könyvtáros) és a Beregszászi Járasi Könyvtárnak (**Varga Éva** igazgató munkatársai). A köteles példányok között van az *Együtt* folyóirat idei 1., 2. és 3. száma is.

* A hagyományos 91. Budapesti Ünnepi Könyvhét a vírusjárvány miatt virtuális térben zajlott le. Az MKKE online felületén elérhető a könyvheti címlista (https://unnepi-konyvhet.hu/.../kony.../konyvheti_jegyzek_2020). A világhálóra felkerült az Intermix Kiadó 4 új könyve is:

Dupka György: *A kárpátaljai magyarság, németiség elhallgatott tragédiája, 1944-1946.* György Dupka. *A Hidden Tragedy: The Fate of Hungarians and Germans in Subcarpathia, 1944-46.* (Angol–magyar monográfia.)

Tárolt változat: <http://kmmi.org.ua/.../a-karpataljai-magyarsag-nemetseg...>

Marcák Gergely. *Súlyos hagyomány.* Előadások, cikkek, recenziók

Tárolt változata: <http://kmmi.org.ua/kon.../konyvek/reszletes/sulyos-hagyomany>

Kótyuk Erzsébet. *Ha ad az Isten bajt, ad ahhoz erőt is ... Népi orvosló hagyományok és hiedelmek az Ung-vidéki magyar falvakban.*

Tárolt változat: <http://kmmi.org.ua/.../ha-ad-az-isten-bajt-ad-ahhoz-erot-is>

Szöllősy Tibor. *Álmait az ember...* Tollal mentett tanulságos történetek.

Tárolt változata: <http://kmmi.org.ua/kony.../konyvek/reszletes/alma-it-az-ember>

Nyitott ablak – Képekben a szót, szavakban a képet* címmel tartotta meg első közös műhelymunkáját a Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társasága (RIT) és a Kovács Vilmos Irodalmi Társaság (KVIT) a beregszászi Rákóczi-főiskola Győr termében. A program szakmai referensei **Csordás László KVIT-elnök és **Kulin Ágnes** RIT-elnök voltak. A projektet a RIT fennállásának 30. évfordulója alkalmából kezdeményezték annak érdekében, hogy a kárpátaljai tollforgatók, valamint a képző- és iparművészek között együttműködés jöhessen létre. A másik projekt a RIT és barátok nevet viseli, amin a társaság logóját értelmezik át különböző képzőművészek saját stílusukban. A harmadik projekt a *Nyitott ablak – Képekben a szót, szavakban a képet*. **Csordás László** kifejtette, hogy ebben a projektben nagy potenciált lát a KVIT, bízik a közeledés sikerességében. A műhelymunkában a KVIT részéről **Kovács Eleonóra**, **Marcák Gergely**, **Nagy Tamás**, **Shrek Tímea**, **Sz. Kárpáthy Kata**, a RIT részéről **Réti János**, **Gogola Zoltán**, **id. Hidi Endre**, **ifj. Hidi**

Endre, Kalitics Erika, Kopriva Attila, Tóth Róbert és Villásek Tibor vett részt.

* **Ifj. Hidi Endre és Bohdan Korzs** szobrászművészek alkotásait avatták fel ünnepélyes keretek között Macsolán, illetve Tiszacsomán. A szobrok a Pro Arte – Munkács civil szervezet által a magyar Külgazdasági és Külügyminisztérium támogatásával Makkosjánosiban szervezett nyári alkotótáborban készültek.

* A tiszabökényi Árpád-házi Szent Erzsébet római katolikus templom emlékparkjában felújították a templom védőszentjének szobrát, a csepei **Ármád Sándor** faragó alkotását és **Matl Péter** szobrászművész Jézus-szobrát. **Dupka György**, az egyházközség világi elnökének támogatásával **Mihajlo Beleny** szobrászművész hozzálátott a ferences Szent Klára domborművének megalkotásához, amely Szent Erzsébet mellé, a bal oldali oltárfalra kerül.

* A beregszászi székhelyű Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház bemutatta az *Időfonal* c. színpadi produkciót. A Kárpátaljai Népfőiskolai Egyesület *Kárpátalja Kincsei* programsorozatának részeként készült előadást a beregszászi magyar színház művészeivel együttműködve hozták létre **Vidnyánszky Attila** rendezésében. Az *Időfonal* hűen idézi meg Kárpátalja múltjának

legkiemelkedőbb alakjait, történeteit, mondáit és helyszíneit.

* A Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház társulata a *Forráspont* című darabot adta elő. A 14 éven felülieknek ajánlott színdarab **Yasmina Reza** *Az öldöklés istene* című műve alapján készült **Oleg Melnyicsuk** rendezésében.

* Zenés irodalmi estet tartott **Marcus Gergely** költő és **Shrek Timea** író a kigyósi könyvtárban és az asztélyi elemi iskolában.

* AHUSKROUA/1702/3.1/0091 program által támogatott **Kolodko Mihály** kárpátaljai szobrászművész alkotásai „mutatják” a kárpátaljai sóutat. Kolodko művei a sóút öt fő állomására kerültek, így Visken, Huszton, Királyházán, Nagyszőlősen és Beregszászban jelentek meg a jellegzetes miniszobrok – tudatta a Beregovo.today. Eredetileg az állomások közé tartozott a kovászói várrom is. Ehelyett a Vérke-parti városban helyeztek el szobrot. A város első miniszobrának, amely egy sóbányászt ábrázol, a Chateau Chizay borászat ad otthont.

* A Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház társulata bemutatta a *Remete és Hatujjú (RH+)* című tragikomédiát. A Richard Bach, George Orwell és Viktor Pelevin világklasszis művei alapján színpadra állított álomjátékot **Oleg Melnyicsuk** rendezte.

* Budapesten, a Városligeti faszori székházban megtartotta a 33., tisztújító közgyűlését a Kárpátaljai Szövetség. Az elnökségbe a következő személyek kerültek: **Benza György** – elnök, **dr. Igyártó Gyöngyi**, **prof. dr. Borbély Katalin**, **Kovács Sándor**, **Varga Sándor** elnökségi tagok. Főtitkárnak **Seremet Sándort** választották. A résztvevők megtekintették **Bazán Vladimír** Kecskeméten élő, ungvári születésű festőművész tárlatát.

* A Beregszászért Alapítvány (kuratóriumi elnök: **Dalmay Árpád**) támogatásával elkészült dr. **Bellyei László** egykori beregszászi gimnáziumi tanár bronz domborműve (**Lengyel Tibor** alkotása). Emléktábláját születése 110. és halála 25. évfordulója alkalmából szeretnénk még az idén felavatni a Beregszászi Bethlen Gábor Magyar Gimnázium épületének homlokzatán. Ugyancsak elkészült **Sütő Kálmán** bronz domborműve, a nyíregyházi **Lengyel Tibor** szobrász alkotása. **Sütő Kálmán** egykori beregszomi költő emléktábláját december 16-án avatják fel a községi könyvtár falán. Az alkalomra az alapítvány hasonló kiadásban megjelentette a költő első verseskötetét, amit a könyvtár kap ajándékba. Felkerült a tarpai iskola falára a Beregszászi Magyar Királyi Állami Főgimnázium emléktáblája, a Beregszászért Alapítvány ajándéka. A veszélyhelyzet miatt egyelőre nem tudják hivatalosan felavatni.

OKTÓBER

* Német származású képzőművészek tárlatát rendezték meg Munkácson, a Művészeti Palotában. A rendezvényt a Németország hete Ukrajnában programsorozat keretében tartották meg. Többek között **Szekeres József**, Ukrajna Képzőművészeti Szövetségének tagja, **Natalija Ribar**, **Kinga Kizman**, **Okszana Metzger**, **Anton Szekeres**, **Viktor Hrabar** alkotásait tekinthették meg a két hétig tartó kiállításon.

* Víziók egy ukrán művész szemével – **Csebikin Andrij** ukrán grafikusművész alkotásaiból nyílt kiállítás Magyarország Beregszászi Konzulátusának Munkácsy Mihály Galériájában. A művészt **Szilágyi Mátyás**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának főkonzulja mutatta be.

* **Botlik József** *Nemzetünket szolgálták. A visszacsatolt területek felsőházi és képviselőházi tagjai a Magyar Országgyűlésben (1938-1944)* című könyvének bemutatójára került sor Budapesten, a Polgárok Házában. A Keskenyúton Alapítvány kiadásában, a trianoni békediktátum 100. évfordulójára megjelent nagyformátumú történeti mű életrajzi lexikon és hiánypótló kézikönyv is egyben. A visszatért felvidéki, kárpátaljai, észak-erdélyi, valamint délvidéki területeket 1938 december végétől 1944-45 forduló-

jaíg az Országgyűlésben összesen 226 politikus képviselte. Az életrajzokban a személyes adatok mellett törvényhozó munkásságuk, sorsuk, életük végéig tartó megpróbáltatásai, küzdelmeik is visszatükröződnek. Többek között a kárpátaljaiaké, akik közül többen mártírhalált szenvedtek. Köztük van *Bródy András* miniszterelnök, *Ortutay Jenő* görög-katolikus esperes, *Demkó Mihály* újságíró-lapszerkesztő, *dr. Fenczik István* teológus, *Demjanovich Péter Pál* görög katolikus esperes, kanonok és mások.

* Az aradi vértanúk emléknapján koszorúzással egybekötött élő történelemórát tartott **dr. Zubánics László**, az UMDSZ elnöke, a Magyar Történelem és Európai Integráció Tanszék vezetője és **Dupka György** történész, a MÉKK elnöke az UNE Ukrán-Magyar Oktatási és Tudományos Intézet első évfolyamos diákjainak az ungvári Kálvária temetőben *Szegelethy János* honvédhadnagy sírjánál.

* Az 1848–49-es szabadságharcban játszott szerepük miatt kivégzett tizenhárom honvédtisztról és a Beregdóiban született és nevelkedett vértanúról, báró Perényi Zsigmondról emlékeztek meg a Perényi Kultúrkúria udvarán. Ünnepi beszédet mondott **Szilágyi Mátyás**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának főkonzulja, **Brenzovics**

László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke. **Balázs Antal** református lelkész Is-ten áldását kérte a megemlékezőkre. Zársót mondott **Molnár D. István**, a KMKSZ Beregszászi Alapszervezetének elnöke. Az ünnepség zárásaként a résztvevők megkoszorúzták báró Perényi Zsigmond emléktábláját.

* Az Ungvári Nemzeti Egyetem Ukrán-Magyar Oktatási és Tudományos Intézet Bercsényi könyvtárában a Kárpátaljai Magyar Könyvek sorozatban megjelent új könyvek prezentációjára került sor. Az író-olvasó találkozót **Zékány Krisztina** tanszékvezető nyitotta meg. **Dupka György**, a könyvsorozat főszerkesztője az első kötetes szalókai **Kovács Eleonóra** irodalmárt, KVI-tagot, kutatót, a történelem tanszék tanárát mutatta be. A szerző az *Érzékelés* (<http://kmmi.org.ua/konyvtar/konyvek/reszletes/erzekeles>) című könyvéről érdekesítően beszélt, amely elsősorban családtörténeti vonatkozású. Azonban a munkája tartalmazza azokat a témaköröket, amelyek 2012-2020 között figyelmet követeltek: múlt és közelmúlt, történelem és irodalom.

Ezt követően **Dupka György** történész is ismertette magyar-angol nyelven megjelent monográfiáját: *A kárpátaljai magyarság, németiség elhallgatott tragédiája, 1944-1946.*

György Dupka. *A Hidden Tragedy: The Fate of Hungarians and Germans in Subcarpathia, 1944-46.* (<http://kmmi.org.ua/.../a-karpataljai-magyarsag-nemetseg...>) Megtörtént esetek alapján bemutatta: a kollektív bűnösség elvének alkalmazását 1944 novemberében a kárpátaljai magyarokkal és németekkel szemben, a 4. Ukrán Front Katonai Tanácsa 0036. sz. határozatának végrehajtását az NKVD-iratok tükrében. A jó hangulatú találkozó kötetlen eszmecserevel zárult, sor került a könyvtárnak szánt ajándékkönyvek és az *Együtt* folyóirat idei első három számának átadására is.

* Ünneplés keretében felszentelték az Ortutay Elemér Görögkatolikus Szakkollégiumot Beregszászban. **Lucsák Nilus**, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye püspöke megszentelte a kollégium zászlóit, **Greza István**, Kárpátalja fejlesztéséért és a Kárpát-medencei óvodafejlesztési programért felelős miniszteri biztos, **Demkó Ferenc** helynök, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye Beregszászi Esperesi Kerületének vezetője és **Babják Zoltán**, Beregszász megyei jogú város polgármestere leleplezték a Mihók utcában épült kollégium névtábláját.

* Az 1944-es szovjet légitámadás áldozatairól emlékeztek meg Beregszász köztemetőjének honvéd

parcellájánál, majd a város vasútállomásánál, ahol elhelyezték az emlékezés koszorúit a vasútállomás falán lévő emléktáblánál. Az eseményen emlékbeszédet mondott **Szilágyi Mátyás** beregszászi főkonzul, **Orosz Ildikó**, a PCS elnöke. Ezután a történelmi egyházak képviselőiben **Molnár János**, római katolikus plébános és **Marosi István**, görögkatolikus parochus mondott imát az áldozatokért. Végezetül elhelyezték az emlékezés koszorúit a vasútállomás falán lévő emléktáblánál.

* Pásztor Ferenc emléknápra és a *Pásztor Ferenc-díj* átadására került sor a beregszászi római katolikus templomban. Pásztor Ferenc egykori lelkipásztor a II. világháború utáni években hitéért üldöztetést, majd vértanúhalált szenvedett Szibériában. Pásztor Ferenc-díjban idén **Kucsinka Katalin** hitoktató részesült. Az egyházközség huszonhárom éven át folytatott odaadó munkáját méltatta a kitüntetés odaítélésével. A szentmise után következett a Pásztor Ferenc emléktábla koszorúzása, melyet nagy tisztelettel végzett **Molnár János** esperes-plébános és **Birta István**, az egyházközség kurátora.

* A Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház előadta a *Klam háborúja* című darabot Beregszászban.

* Magyarország Beregszászi Konzulátusának Munkácsy Mihály galériájában bemutatták az „*Őrzeni*

kincses temetőket”, *A beregszászi köztemető egykori római katolikus sírkertje* című kötetet. A frissen megjelent kiadvány a beregszászi köztemető egykori római katolikus sírkertjében nyugvó nevezetes személyeket és családokat mutatja be rövid életrajzi adatokkal és a síremlékeikről készült fotókkal. A kötet a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Lehoczky Tivadar Társadalomtudományi Kutatóközpontjának és a Beregszászi Keresztény Értelmiségiek Szövetségének a közreműködésével, **dr. Molnár D. Erzsébet** és **Dobos Sándor** szerkesztésében készült el.

* Pécssett bemutatták „*Szent István hagyatéka – a Szent korona vármegyéi*” című vándorkiállítás a Kárpátaljai Szövetség szervezésében. Az ungvári **Kovách Anton** táblaképei a történelmi Magyarország vármegyeszékhelyeit örökítette meg és mutatja be.

* *Hadisír emlékhelyek és temetkezések a mi európai történelmi örökségünk* címmel nemzetközi tudományos emlékkonferencia megrendezésére került sor az Ungvári Nemzeti Egyetemen az első világháborús hadisírok feltárásával és gondozásával foglalkozó „Memento bellum” civilszervezet, a Szinevéri Nemzeti Park és a Kárpátaljai Területi Állami levéltár szervezésében. **Jurij Fatula**, a szervezőbizottság

elnöke felkérésére a konferencia-gyűjtemény részére mások mellett **Dupka György** történész is elkészítette az *Első világháborús emlékek, emlékhelyek, hadisírok Kárpátalja magyar lakta településein* című beszámolóját.

* Nagydobronyban felavatták a *Nemzeti összetartozás emlékművét*. **Ifj. Hidi Endre** szobrászművész alkotása a Hatrác patak partján kapott helyet a hamarosan megépülő nagydobronyi emlékpark központi elemeként.

* Magyarország Ungvári Főkonzulátusán kiállítás nyílt **Hrabár Natália** grafikus, keramikus munkáiból. Köszöntőt mondott **Íjgyártó István**, Magyarország kijevei nagykövete és **Buhajla József** főkonzul.

* A Magyarok Kijevei Egyesülete ünnepi megemlékezést és koszorúzást szervezett a Liszt Ferenc emléktáblánál.

* A megyeszékhelyen a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség és Magyarország Ungvári Főkonzulátusa koszorúzással és főhajtással tette tiszteletét az 1956-os forradalom hősei előtt. Az eseményen többek között **Íjgyártó István** kijevei magyar nagykövet, **Buhajla József** főkonzul, **Zubánics László**, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség elnöke és **Spénik Sándor**, az Ukrajnai Magyar

Nemzeti Tanács elnöke, **Brenzovics László**, a KMKSZ elnöke és mások néma főhajttással tisztelegtek a szabadságharc hősei előtt.

* Tarpán felavatták a Beregszászi Magyar Királyi Állami Főgimnázium emléktábláját a Beregszászért Alapítvány (elnök: **Dalmay Árpád**) szervezésében és Tarpa Nagyközség Önkormányzata támogatásával.

* A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Tudományos Tanácsa **Csernicskó István** megbízott rektort, nyelvészprofesszort nevezte ki az intézmény rektorának.

* Szép hagyománnyá vált a Kárpátaljai Rózsahölgyek Társasága szervezeti életében, hogy rózsatővel és emléktáblával tisztelegnek olyan hölgyek emléke előtt, akik Kárpátalja szülőttei, vagy sokat tettek az itt élő emberekért. Ezúttal *Zrinyi Ilona* történelmi hősnőnk és *Báthy Anna* Kosuth-díjas operaénekesnő tiszteletére avattak rózsatőveket és emléktáblát Beregszászban, a Budapest parkban.

* Magyarország Ungvári Főkonzulátusán szűk körben mutattuk be **Literáti Tetyana** *Múltidéző séta Ungváron* c. könyvét. A vendégeket **Buhajla József** főkonzul köszöntötte. A kötetet **Literáti Tetyana** szerző, **Makusina Rehá Viktória** fordító és **dr. Zubánics László** történész mutatták be. A rendezvényt megtisztelték jelenlétükkel a könyvben szereplő magyar családok hozzátartozói.

* Megjelent a *Kárpátaljai Hírmondó* (főszerkesztő: **Szemere Judit**), a Kárpátaljai Szövetség negyedéves folyóiratának 2020. őszi száma. Elektronikus változata elérhető (és pdf-formátumban letölthető) a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet honlapjáról.

KÖNYVESPOLC – 2020

Az *Együtt* című irodalmi-művészeti-kulturális-humán tudományi folyóirat eddig megjelent számai itt tekinthetők meg:

<http://kmmi.org.ua/konyvtar/folyoiratok/egyutt>

<http://epa.oszk.hu/00500/00595>

KÁRPÁTALJAI MAGYAR KÖNYVEK (Sorozatszerkesztő és felelős kiadó: Dupka György)

Dupka György: *A kárpátaljai magyarság, németiség elhallgatott tragédiája, 1944-1946.* György Dupka. *A Hidden Tragedy: The Fate of Hungarians and Germans in Subcarpathia, 1944-46.* (Angol–magyar monográfia.) Fordította: **dr. Ortutay Péter**. A magyar változat felelős szerkesztője: **Marcusák Gergely**. Az angol változat felelős szerkesztője és lektora: **dr. Molnár Erzsébet**. Kárpátaljai Magyar Könyvek 292. Készült a Nemzeti Kulturális

Alap támogatásával. Ungvár-Budapest, Intermix Kiadó, 2020. Tárolt változat: kmmi.org.ua/konyvtar/konyvek/reszletes/a-karpataljai-magyarsag-nemseg-elhallgatott-tragediaja-1944-1946

Kovács Eleonóra. *Érzékelés. Könyvismertető, filmnapló, jegyzet.* Felelős szerkesztő: **Csordás László.** Kárpátaljai Magyar Könyvek 287. Készült a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával. Ungvár-Budapest: Intermix Kiadó, 2020.

Marcásák Gergely. *Súlyos hagyomány. Előadások, cikkek, recenziók.* Felelős szerkesztő: **Shrek Tímea.** Kárpátaljai Magyar Könyvek 286. Készült a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával. Ungvár-Budapest: Intermix Kiadó, 2020.

Kótyuk Erzsébet. *Ha ad az Isten bajt, ad ahhoz erőt is ... Népi orvosló hagyományok és hiedelmek az Ung-vidéki magyar falvakban.* Felelős szerkesztő: **Shrek Tímea.** Kárpátaljai Magyar Könyvek 291. Készült a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával. Ungvár-Budapest: Intermix Kiadó, 2020.

Zselicki József. *Az ismeretlen katona. Régi és új versek.* Illusztrációk: **Matl Péter.** Felelős szerkesztő: **Lőrincz P. Gabriella.** Kárpátaljai Magyar Könyvek 289. Ungvár-Budapest: Intermix Kiadó, 2020.

Tárolt változata: <http://kmmi.org.ua/konyvtar/konyvek/reszletes/az-ismeretlen-katona>

Szőllősy Tibor. *Álmait az ember... Tollal mentett tanulságos történetek.* Kárpátaljai Magyar Könyvek 290. Felelős szerkesztő: **Nagy Zoltán Mihály.** Készült a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával. Ungvár-Budapest: Intermix Kiadó, 2020.

Horváth Sándor. *Jelentés a mélyből.* Válogatott írások. Szerkesztő: **Szemere Judit.** Kárpátaljai Magyar Könyvek 283. A kiadvány megjelenését a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet támogatta. Ungvár-Budapest: Intermix Kiadó, 2019.

ELŐKÉSZÜLETBEN

A GULÁG-GUPVI kutatók nemzetközi fóruma 2019. Nemzetközi emlékkonferencia anyaga Makkosjánosi, 2020. november 15. Szerkesztette: **Dupka György, Zubánics László.** Kárpátaljai Magyar Könyvek 289. Készült a Bethlen Gábor Alap támogatásával. Szolyvai Emlékparkbizottság – Intermix Kiadó, Ungvár–Budapest, 2020.

Dupka György. *A magyar '56 kárpátaljai kézikönyve (Az 1956-os forradalom visszhangja Kárpátalján, a „megrengett Szovjetföldön”).* Kárpátaljai Magyar Könyvek 288. Készült a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával. Intermix Kiadó, Ungvár–Budapest, 2020.

Összeállította: *Dupka György*